

Қазақстан Республикасы Білім және Ғылым Министрлігі
Семей Қаласы Шәкәрім атындағы мемлекеттік университеті
Аграрлық факультет «Ветеринарлық медицина» кафедрасы

СӨЖ

Сіреспеге қарсы қолданылатың дәрілік заттарға
сипаттама.

Миорелаксанттар-әсер ету механизмі, қолдану
Антигистаминдік дәрелек заттар. Препараттар- әсер ету
механизмі, қолдану.

Жүрек гликозидтер. Препараттары- әсер ету механизмі,
қолдану.

Қанға әсер ететін заттар тобы. Препараттары- әсер ету
механизмі, қолдану

Орныдаған: Тұрсынова Диана
Вм-501

Жоспар:

- Сіреспеге қарсы қолданылатың дәрілік заттарға сипаттама.
- Миорелаксанттар-әсер ету механизмі, қолдану
- Антигистаминдік дәрелек заттар. Препараттар-әсер ету механизмі, қолдану.
- Жүрек гликозидтер. Препараттары- әсер ету механизмі, қолдану.
- Қанға әсер ететін заттар тобы. Препараттары- әсер ету механизмі, қолдану
- Пайдаланылған әдебиеттер

Сіреспеге қарсы қолданылатын заттар

- Кейбір ауруларда болатын сіреспелер мал организміне қатты әсер ететіндіктен, оны болдырмауға арналған шараптардың маңызы зор. Көп реттерде жануарлардың қаңқа бұлшық етерінің сіресуі және оның фибрилляры жырылуы жиі кездеседі. Бұлардың ішіндегі ең маңыздылары
- Дифенин
- Гексамедин орталық жүйке жүйесін әлсірететін басқада препараттар ми қыртысының қосуын қүшейтеді, қозғалыс реакциясының уақытын баяулатып, жұлынның қозғалысқа келтіретін түйіндеріне импульстардың өткізілуін қынданатады.

Дифенин-Diphenium.

- Ақшыл-сарғыш түсті, иіссіз кристалды ұнтақ, Суда нашар ериді. Бұ тізімі бойынша сақталады. Орталық жүйке жүйесіндегі қозудың тараалуын қынданаты отырып, ол сіреспенің барлық түрін жояды және стресс кезінде қаңқа бұлшық еттерін сіресуден сақтайды. Препаратты ішке береді және бұлшық етке енізеді. Бұлшық ет арқылы енгізгендеңі иттерге берілетін мөлшері 0,03-0,05г, ірі қара мал мен жылқыларға 0,18-0,28, шошқаларға 0,06-0,09.

Гексамидин-Нехамидинum.

- Суда нашар еритін, ақ тұсті кристалды ұнтақ, Бұ тізімі бойынша сақталады. Дифенин тәрізді әсер етеді, бірақ әсері ұзақтау болғандықтан алдын алу мақсатында көп қолданылады. Ішке бергендеңі шошқалар мен иттерге арналған мөлшері 1 кг тірілей салмағына шаққанда 0,06-0,08гр, алдын алу мөлшері 0,03-0,05г/кг.
- Сіреспеге қарсы қолданылатын сияқты хлорокон, триметин, бензонал, метиндион, карбамазетин, этосиксимид, морфолеп, сонымен бірге фенорбарбитал, атропин, скополамин және аминазин қолданылады.

АНТИГИСТАМИНДІК ДӘРІЛІК ЗАТТАР ТОБЫ

- ◎ **Гистамин-Histaminum-Имидазол.** Өсімдік және жануарлар үлпаларында кеңунен тараған, оның жануарлардағы мөлшері ішек атоинтоксикациясында, іркілгөн токсемияда (қанның улануы), метоеризмде және басқа бірқатар ауруларда күрт көбейеді.
- ◎ Ветеринария практикасында гистаминге қарсы препараттарды, қан сарысы ауруларында, медикаментозды анафилаксияларда, аллергиялық ауруларда, созылмалы ойық жара, ауыз ұлууына және тағы басқаларда қолдануға болады. Бұл препараттарды таз қарынның әлсіреуінде, метриттерде, гангреналық желінсауда, төлдегеннен кейінгі талықсуда және тағы басқаларда дәрі-дәрмек ретінде пайдалануға болады.

Димедрол-Dimedrolum.

- Суда және спиртте жақсы еритін ақ түсті кристалды ұнтақ. Үстыққа төзімді. Бұ тізімі бойынша сақтайды. Гистаминге қарсы өте белсенді препарат. Бірыңғай салалы бұлшық еттің түйілуін тез тарқады, капиллярлардың функционалдық күйін қалпына келтіреді, ауырсынуды бәсендетеді Сонымен бірге ол жүйелік ганглийлерді тежемейді, бірыңғай салалы бұлшық еттің тонусын баяу арттырады, сезімтал жүйкелердегі өткізіштіктігі бәсендетіп, адренореактивтік және холинореактивтік жүйелердің қозғыштың күшейтеді. Сонымен бірге димедрол тыныштандырып әсер етеді.

Дипразин-Diprazinum.

- Суда және спиртте жақсы еритін ақ және аздалап сарғыштау үнтақ, жарықта қонырқай тартады, қызылсары, шыны ыдыста, сақтықпен сақтайды. Әсері жөнінен димедролға ұқсас, бірақ гистаминге қарсы неғұрлым айқын әсер етеді. Наркоздық және жергілікті жансыздандырыш заттардың әсерін едәуір күшейтіп, ұзартады және тыныштандырып әсер етеді. Димедрол сияқты мақсаттарда қолданылады.

Диазолин-Diazolinum.

- Суда нашар еритін ақ түсті кристалды ұнтақ. Сақтықпен сақтайды. Организмге осы топтағы басқада препараттардай әсер етеді. Аллергияға қарсы негұрлым басымырақ әсер етеді де, гипнотикалық және тыныштандырыш әсері тым әлсіз. Осыны негізге ала отырып, оны қан сарысусы ауруында, есекжемде, дерматоздарда, медикаментоздық илиосинкразияда пайдаланылады. Ішке беріледі.

- Өсімдіктерден алынатын эфир тәрізді, ыдырағанда қантсыз (агликон немесе генин), қантты (гликон) және органикалық компоненттерге ыдыайтын азотсыз органикалық қосылыстарды **гликозиттер** деп атайды. Химиялық табиғаты жөнінен агликондар өте алуан түрлі олар:
 - Алькогольдер
 - Альдегидтер
 - Қышқылдар
 - Фенолды туынды заттар
 - Эфир майлары

Жүрек-қан тамырларына әсер ететін гликозидтер химиялық табиғаты жөнінен:

- стероидарға(стериндерге)
- Әт қышқылына
- Кейбір гормондар(овариогормон)
- Витаминдер(холекальцеферрол)
- Буфатолинге(көмекейдін тери безінің улы секретіне жақын)

Бұл жүректің қызметі қатты бұзылғанда, оның қызметін қалпына келтіретін және тіпті жүрек бұлшық етінің компенсаторлық дамуына жағымды әсер ететін активті фамакологиялық заттар болып табылады.

Оймақ гүл жапырағы (лист наперстянки) *Folium Digitalis*

- Іс жүзінде негізінен қызыл оймақ гүлсирек жағдайда әрә гүлді оймағ гүл жапыраға қолданылады.
- Оймақгүл жапырақтарының құрамында гликозидтер, сапониндер, калий тұздары және басқа бір қатар балластық заттар болады.

Қанға әсер ететін дәрәлік заттар тобы

- Қанны ауруларына оның көптеген үю процесsei жи бұзылады. Ол қалыптағыдан гөрі баяуырақ немесе тезірек үюі мүмкін.
- **Коагулянттар.** Қанның үюі (коагуляциясы лат. Coagulaio-мәлшері азайғанда, протромбин, фибриноген, синтезінің бұзылуына, тромбокиназа мәлшерінің тапшылығында, кальций тұздарының азаюына байланысты ауруларда баяулайды).
- Коагулянттар ретінде ұсынылатын препараттардың ішінде тромбинді- Thrombinum қолданылады. Бұл қанның табиғи ферменті. Ампулаға құйылған стерилдік ұнтақ түрінде шығарылады. Хлорлы нарийдін изотоникалық ерітіндісінде қолданылады. Тромбин кез келген жerde, оның ішінде паранхиматозды мүшелерде, ұзақ қан ағуды тез тоқтатады. Тек бір жерге қолданғанда ғана белсенді.

Антикоагулянттар

Гепарин –Geparinum

- Қанда және плазмада болатын қанның ұюына қарсы физиологиялық заттар. Қалыпты жағдайда қанның сұйық күйін сақтаиды. Әр түрлі патологиялық жағдайда (қн тамырлыштырының зақымдануы, қан ағысының баяулауы, қанда жекеленген белоктың заттардың көбеюі) қанның ұйығыштығын қатты арттырады, соның салдарынан өкпе, жүрек, бүйрек басқа мүшелердің едәуір қындауы мүмкін
- Жануарлардың организімінде нбазофильдікторшара бөліп шығарады, бауыр мен бүйректе болмашы мөлшерде болады. Ірі қара малдың өкпесінен алынасы. Сыртқы түрінен қарағанда геперин ақ түсті, ұғынтақ, суда жақсы ериді. Оның белссенділігі ӘБ бойынша есептеледі.

Пайдаланылған әдебиеттер:

- Негізгі әдебиеттер:
- Қожанов К.Н. Ветеринариялық медицина
- Айтжанов Б.Д, Өтенов Ә.М, Молдағұлов М. А. Фармакология
- Сковронский В.А. Практикум по фармакологии и рецептуре .1962 год
- Мозгов И.В. Фармакология.1984 год
- Қосымшы әдебиеттер:
- Википедия